

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Lounech rozhodl v senátě složeném s předsedkyně senátu JUDr. Ivany Koberové, PhD. a přísedícími Miluše Fridrichové a Dariny Osvaldové v právní věci

žalobkyně: M. B., narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupené advokátem Mgr. Pavlem Kašparem Krasem
sídlem V Jirchářích 60/6, 400 01 Ústí nad Labem

proti
žalovanému: Město Podbořany, IČO 00265365
sídlem Mírová 615, 441 01 Podbořany
zastoupené advokátkou Mgr. Kateřinou Bártovou
sídlem Mostecká 2580, 438 01 Žatec

o určení neplatnosti právního jednání

takto:

I. Žaloba, podle které by bylo určeno, že právní jednání spočívající ve vzdání se pracovního místa ředitelky Mateřské školy Podbořany žalobkyní dne 2.3.2016, je neplatné, se zamítá.

II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 23.786 Kč k rukám zástupkyně žalovaného Mgr. Kateřiny Bártové, advokátky, to vše ve splátkách po 1.000 Kč měsíčně, splatných vždy do každého 25. dne v měsíci, počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku, pod ztrátou výhody splátek.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou Okresnímu soudu v Lounech dne 7.11.2018 domáhala po žalovaném určení, že právní jednání spočívající ve vzdání se pracovního místa ředitelky mateřské školy žalobkyní dne 2.3.2016, je neplatné. Zároveň žádala uložení povinnosti žalovanému zaplatit žalobkyni částku 581.274 Kč se zákonným úrokem z prodlení. Svůj návrh odůvodnila tím, že žalobkyně je zaměstnankyní příspěvkové organizace Mateřská škola Podbořany, IČO 72744987, sídlem 441 01 Podbořany, Bratří Čapků 795 (dále jen „mateřská škola“). Usnesením rady města č. 299/2012 ze dne 8.8.2012 byla jmenována do funkce ředitelky mateřské školy. Dne 16.10.2015 pověřil starosta žalovaného na základě uzavřené smlouvy společnost APTUS audit s.r.o., aby ve

dnech 2. – 6.11.2015 v mateřské škole provedla veřejnosprávní kontrolu za období od 1.1.2013 do 31.12.2014. V protokole o kontrole ze dne 30.12.2015 společnost APTUS audit s.r.o. uvedla, že v mateřské škole údajně není prováděna následná řídicí kontrola, mateřská škola údajně neprovedla fyzickou inventuru u všech položek drobného hmotného majetku, a další pochybení, kdy žalobkyně jako podnikatelka měla pro mateřskou školu pořizovat „spotřební materiál“ za ceny vyšší než obvyklé. Kontrola hospodaření s veřejnými prostředky za rok 2013 přitom v mateřské škole ze strany žalovaného proběhla v době od 19.5.2014 do 30.5.2014 se závěrem, že mateřská škola dodržovala zásady hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti v souladu s platnými právními předpisy, nedostatky byly zjištěny v neúplné evidenci a proplácení cestovních náhrad, přičemž je nutné přijmout nápravná opatření, dále je nutno zaktualizovat vnitřní směrnici stanovující zásady pro vedení účetnictví. Starosta žalovaného Mgr. R. R. se teprve dne 29.2.2016 telefonicky spojil se žalobkyní a vyzval ji, ať jej navštíví dne 2.3.2016 u něj doma, následně byla dohodnuta schůzka na úřadě dne 2.3.2016. Na této schůzce jí starosta předložil protokol o kontrole společnosti APTUS audit s.r.o. a vybídl ji, aby mu na jeho poslední straně č. 9 potvrdila převzetí, což učinila. Následně se žalobkyně pustila s kontrolní zprávou do polemiky, kdy jí starosta sdělil, že se sice může vyjádřit, ale není to nic platné, neboť dnes ji na základě výsledků auditu rada města odvolá z funkce ředitelky mateřské školy, kdy jí následně předložil připravené usnesení rady města o jejím odvolání. Řekl jí doslova, že buď se funkce ředitelky vzdá dobrovolně, nebo ji rada večer stejně odvolá, přičemž pokud se funkce dobrovolně nevzdá, přijde na ni hospodářská kriminálka, finanční úřad, on ji jako člověka zničí a nechá zavřít. Následně žalobkyni k podpisu předložil ve dvojím vyhotovení listinu obsahující vzdání se funkce ředitelky, ve dvojím vyhotovení listinu obsahující dohodu o skončení pracovního poměru a rovněž ve dvojím vyhotovení výpověď z pracovního poměru. Žalobkyně mu pod popsáním nátlakem podepsala pouze obě vyhotovení listiny obsahující vzdání se funkce ředitelky, čímž schůzka víceméně skončila. Žalobkyně odešla s jedním vyhotovením podepsané listiny domů, starosta odešel do podatelny městského úřadu a na druhém vyhotovení podepsané listiny si nechal otisknout podací razítko úřadu. Poté žalobkyně odjela se svým manželem za advokátem Mgr. Jiřím Kuďouskem do jeho sídla, aby se o nastalé situaci poradila. Usnesením č.83/2016 vzala týž den na vědomí vzdání se místa ředitelky mateřské školy žalobkyní rada města. Usnesením č. 84/2016 ze dne 2.3.2016 rada města uložila provedení obecné kontroly, inventarizace a převedení veškeré agendy mateřské školy na osobu pověřenou řízením do doby jmenování nového ředitele. Protokol o kontrole vyhotovený dne 11.4.2018 shrnuje kontrolní zjištění, že žalobkyně jako ředitelka nejednala s péčí řádného hospodáře a svědomitě ku prospěchu mateřské školy, když jednala převážně s ohledem na prospěch vlastní jakožto podnikající osoby, a to nejen velkým objemem někdy i nepotřebných nákupů od své firmy, ale i za ceny vyšší než obvyklé. Téhož dne podal starosta žalovaného na žalobkyni trestní oznámení na základě zjištění kontrolních orgánů – společnosti APTUS audit s.r.o. a kontrolní skupiny zřízené radou města. Následně bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně jako obviněné ze spáchání pokračujícího zločinu zpronevěry dle § 206 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku. Rozsudkem Okresního soudu v Lounech č.j. 15 T 69/2017 - 970 ze dne 20.3.2018 byla žalobkyně obžaloby v plném rozsahu zproštěna, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byla obžalovaná stíhána, „poškozená“ mateřská škola pak byla se svým škodním nárokem odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. Odvolání státní zástupkyně Krajský soud v Ústí nad Labem zamítl.

2. Žalobkyně tvrdí a označenými listinami prokazuje, že při svém právním jednání spočívajícím ve vzdání se pracovního místa ředitelky mateřské školy dne 2.3.2016 jednala v omylu (§ 583 občanského zákoníku) o rozhodující okolnosti, jímž bylo údajné, starostou města předestírané spáchání trestného činu, resp. zločinu zpronevěry dle § 206 trestního zákoníku, kdy tento omyl byl vyvolán právě starostovými tvrzeními ve spojení s jím žalobkyni předkládanou kontrolní zprávou společnosti APTUS audit s.r.o. Ta přitom vznikla právě z pověření starosty, aby se stala základem pro budoucí trestní oznámení na žalobkyni, pro její trestní stíhání a následně i pro

podanou obžalobu, na základě níž se před Okresním soudem v Lounech konalo se žalobkyní jakožto obžalovanou trestní řízení, které bylo skončeno zprošťujícím rozsudkem tohoto soudu konstatujícím, že v obžalobě popsany skutek se nestal. Schůzka mezi žalobkyní a starostou města se přitom v budově městského úřadu dne 2.3.2016 odehrála tak, jak tvrdila a tvrdí žalobkyně, nikoli tak, jak to před soudem uváděl starosta. Listinu obsahující vzdání se pracovního místa ředitelky mateřské školy žalobkyni toho dne předložil starosta. Pokud by tuto listinu žalobkyně vyhotovila sama, sotva by na ni uvedla text „na vědomí mateřská škola Podbořany ... převzala dne 2.3.2016 M■■■■ B■■■■“, a následně ji pod tímto textem duplicitně podepsala. Ministerstvo financí ČR k dotazu žalobkyně ve svém vyjádření ze dne 26.5.2017 výslovně uvedlo, že veřejnosprávní kontrolu u příspěvkové organizace vykonávají zaměstnanci orgánu veřejné správy, kdy výkonem této kontroly nemůže zřizovatel pověřit soukromou auditorskou firmu; v případě, že obec potřebuje v zájmu dosažení účelu veřejnosprávní kontroly služby externího subjektu, může využít institut přizvaných osob a k účasti na kontrole přizvat (pouze) fyzickou osobu. Kontrolní orgán by měl navíc sáhnout k institutu přizvané osoby pouze tehdy, dojde-li k závěru, že není předmět kontroly schopen buď vůbec, nebo jen zčásti odborně posoudit prostřednictvím zaměstnanců, kdy důvod přizvání musí uvést v kontrolním protokolu. Žalobkyně naléhavý právní na určovací žalobě spatřuje v tom, že výrokem soudu bude odstraněna nejistota v právním vztahu mezi ní a žalovaným, kdy ona tvrdí, že je ředitelkou mateřské školy i nadále, žalovaný je názoru opačného, a to tím spíše, že do funkce ředitelky mateřské školy byla mezitím jmenována jiná osoba. Výrokem o této žalobě bude dosaženo úpravy tvořící právní rámec, který bude jednak zárukou odvrácení budoucích sporů, jednak účastníkům tohoto řízení, ale i osobám jiným, poskytne jistotu o jejich stávajících právech a povinnostech. V důsledku toho, že žalobkyně nebyla počínaje dnem 3.3.2016 odměňována jako ředitelka mateřské školy, uplatňuje touto žalobou také zaplacení finanční částky tvořené rozdílem mezi hrubou mzdou, která by jí byla vyplacena jako ředitelce, a hrubou mzdou, která jí byla vyplacena jako „řadovému“ zaměstnanci, a to za dobu od 3.3.2016 do (prozatím) měsíce září 2018 včetně. Celková hrubá mzda žalobkyni vyplacená za dobu od března 2016 do září 2018 činila částku 629.676 Kč. Celková hrubá mzda, která by žalobkyni byla vyplacena za tutéž dobu jako ředitelce mateřské školy, by činila částku 1.210.950 Kč. Rozdíl mezi těmito částkami činí výši 581.274 Kč.

3. Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil tak, že uplatněný nárok považuje jednak za neurčitý a současně nedůvodný. Zároveň žalobkyně požaduje po žalovaném zaplacení částky 581.274 Kč s příslušenstvím a nejméně v této části není pasivně legitimován. O omyl ve smyslu § 583 občanského zákoníku jde tehdy, měl-li jednat nesprávnou, neúplnou nebo nedostatečnou představu o obsahu právního jednání, o druhé straně nebo o jiných skutečnostech, jež byly při utváření jeho vůle rozhodující. V žalobě není tvrzeno, že by žalobkyně měla nesprávnou, neúplnou nebo nedostatečnou představu o obsahu právního jednání, resp. o druhé straně. Žalobkyně tvrdí, že jednala v omylu o „rozhodující okolnosti“, zřejmě tedy o jiných skutečnostech, které byly při utváření její vůle rozhodující. Není zřejmé, o kterých konkrétních skutečnostech mohla mít žalobkyně (v době předcházející svému jednání spočívajícímu ve vzdání se funkce ředitelky) nesprávnou, neúplnou nebo nedostatečnou představu. Z kontextu žaloby lze usuzovat, že by se mělo jednat o hospodaření s veřejnými prostředky. Žalobkyně byla v mateřské škole zaměstnána od roku 1986, od roku 2012 ve funkci ředitelky. Jak sama dále v žalobě uvádí, v průběhu výkonu její funkce proběhla v mateřské škole řada kontrol týkajících se hospodaření s veřejnými prostředky, přičemž závěry těchto kontrol byly takřka bez závad. Žalobkyně tedy v době předcházející jejímu právnímu jednání, které v současné době zpochybňuje, měla k dispozici veškeré dostupné informace o hospodaření mateřské školy. Stejně tak měla žalobkyně k dispozici kontrolní zprávu, kterou v žalobě zmiňuje. V souladu s aktuální judikaturou nelze zákonná ustanovení pojednávající o omylu jednatelky osoby vykládat tak, že na jeho základě je tato osoba, která se omylu pak dovolává, zbavena povinnosti podle okolností konkrétního případu sama si zajistit odpovídající míru objektivních informací o okolnostech, resp. skutečnostech, které má

tato osoba za rozhodující pro uskutečnění zamýšleného právního jednání. Zanedbání požadavku okolnostem přiměřené péče jednatelky osoby zajistit si okolnostem odpovídající objektivní informace pro posouzení existence předpokladů, které jsou pro ni z hlediska uvažovaného právního jednání významné (resp. rozhodné), proto je způsobilé zpochybnit možnost účinně se pak dovolat tímto počínáním ovlivněného omylu (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 1251/2002 z 19. 12. 2002). Ze žalobních tvrzení je evidentní, že nárok žalobkyně ve smyslu ustanovení § 583 občanského zákoníku nemůže obstát. Způsob, jakým došlo ke sjednání schůzky starosty žalovaného a žalobkyně, stejně jako popis průběhu jednání žalobkyně se starostou žalovaného tak, jak je uvádí žalobkyně, se nezakládají na pravdě. Žalovaný zejména odmítá jakýkoli nátlak v žalobě popsany. Žalobkyní popisovaný nátlak byl i předmětem trestního oznámení, které podala žalobkyně na starostu žalovaného s tím, že prověřováním těchto skutečností nebylo žádné pochybení, ať na straně žalovaného či snad konkrétně na straně starosty města, shledáno. Žalobkyně v žalobě naznačuje, že žalobkyně předala žalovanému listinu obsahující se její vzdání se místa ředitelky mateřské školy při jednání, na kterém měl starosta žalovaného žalobkyni předložit kontrolní zprávu společnosti APTUS audit s.r.o. To žalovaný odmítá. Žalovaný naopak nemá žádnou informaci o tom, co žalobkyně po jednání se starostou žalovaného dále činila, zda se jela radit s advokátem, jak sama uvádí. Jediné, co žalovaný potvrzuje, že proběhlo jednání mezi starostou města a žalobkyní, na kterém starosta předložil žalobkyni zprávu kontrolní společnosti k seznámení se s jejím obsahem a závěry a ještě týž den doručila žalobkyně na podatelnu města listinu obsahující vzdání se funkce ředitelky mateřské školky. Nelze vyloučit, že k právnímu jednání žalobkyně, jehož neplatnosti se nyní dovolává, došlo právě až po poradě s advokátem s tím, že listina obsahující se vzdání funkce ředitelky mateřské školy byla doručena žalovanému následně. Neplatnosti se domáhá po 2,5 letech. Dále se žalovaný vyjadřoval k odůvodnění trestního rozsudku, kdy soud veškeré pochybnosti vyložil ve prospěch žalobkyně jako obžalované a obžalovanou viny zprostil. Žalovaný je přesvědčen i o absenci tvrzeného naléhavého právního zájmu. Tvrzení žalobkyně o tom, že je ředitelkou mateřské školy, se nezakládá na žádné existující objektivní okolnosti. Pokud jde o odměňování žalobkyně, je tato odměňována podle platné pracovní smlouvy. Žalobkyně žaluje rovněž na zaplacení částky, která odpovídá rozdílu mezi hrubou mzdou, která by jí byla vyplacena jako ředitelce a hrubou mzdou, která jí byla vyplacena jako „řadovému“ zaměstnanci v konkrétním období. V této souvislosti je třeba poukázat na skutečnost, že žalobkyně je zaměstnancem mateřské školy, nikoliv žalovaného, žalovaný namítá nedostatek své pasivní legitimace. Má-li být žalovaná částka škodou, chybí v tomto směru v žalobě veškerá tvrzení pro posouzení tohoto nároku podstatná a i v takovém případě je pasivní legitimace žalovaného sporná.

4. Žalobkyně podáním učiněným do protokolu dne 6.6.2019 vzala žalobu v části, ve které požadovala náhradu mzdy ve výši 581.274 Kč s příslušenstvím, z důvodu na své straně zpět a soud řízení v této části zastavil.
5. Soud ve věci provedl dokazování listinnými důkazy, ze kterých zjistil následující skutečnosti.
6. Z pracovní smlouvy ze dne 25.8.1986, z listiny o přeložení z 24.6.1988, dodatku k pracovní smlouvě ze dne 20.12.2012, dodatku k pracovní náplni z 1.1.2007, z potvrzení o jmenování ze dne 20.9.2012 vzal soud za prokázané, že pracovní poměr žalobkyně vznikl ke dni 25.8.1986, kdy uzavřela pracovní smlouvu na funkci učitelky v Mateřské škole v Lubenci, tehdy s Odborem školství Okresního národního výboru v Lounech. Od 29.8.1988 byla se svým souhlasem na dobu od 29.8.1988 přeložena do Mateřské školy Podbořany. Od 1.1.2003 je zaměstnavatelem žalobkyně Mateřská škola Podbořany, Bratří Čapků 795, Podbořany. Město Podbořany jmenovalo žalobkyni ředitelkou mateřské školy na základě výsledků konkursního řízení na dobu určitou do 30.6.2018.

7. Z protokolu o výsledku kontroly hospodaření s veřejnými prostředky ze dne 3.6.2014 soud zjistil, že mateřská škola dodržovala zásady hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti v souladu s platnými právními předpisy. Nedostatky byly zjištěny v neúplné evidenci a proplácení cestovních náhrady, kdy je nutné přijmout nápravná opatření. Dále je nutné zaktualizovat vnitřní směrnici stanovující zásady provedení účetnictví, která byla vyhotovena k 1.1.2003 a neodpovídá současnému stavu.
8. Z pověření č. 9/2015 ze dne 16.10.2015, z protokolu o kontrole příspěvkové organizace vzal soud za prokázané, že Město Podbořany jednající starostou Mgr. R. [REDAKCE] R. [REDAKCE] pověřilo společnost APTUS audit s.r.o., aby od 2. od 6.11.2015 provedla v mateřské škole veřejnosprávní kontrolu za období od 1.1.2013 do 31.12.2014, zaměřenou na výslovně uvedené oblasti, mimo jiné na inventarizaci majetku a závazků, účtování atd. V protokole byly uvedeny kontrolní zjištění k jednotlivým předmětům kontroly a byly zjištěny zde uvedené nedostatky např. v oblasti následné řídící kontroly, v oblasti inventarizace majetku a závazků, v oblasti účtování atd. Z obsahu dále vyplývá upozornění na podezření na střet zájmů dle § 3 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Závěrem zprávy je ustanovení nazvané „Poučení“, podle kterého bude ředitelka poučena o možnosti podat námitky proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu. Zpráva obsahuje rukou dopsaný text, že za kontrolovanou organizaci převzala protokol dne 2.3.2016 žalobkyně, ředitelka mateřské školy.
9. Z listiny nazvané Vzdání se pracovního místa ředitelky mateřské školy ze dne 2.3.2016 podepsané žalobkyní a adresované zřizovateli, tedy žalovanému, soud zjistil, že se žalobkyně vzdala pracovního místa ředitelky mateřské školy, a to ke dni 2.3.2016 s tím, že výkon práce pro ni končí následujícím dnem po doručení této listiny. Na listině je napsán text „Na vědomí Mateřská škola Podbořany, identifikační údaje školy, převzala dne 2.3.2016“ a podpis žalobkyně. Dále je zde text „Předáno zřizovateli Mateřské školy Podbořany, Bratří Čapků 795, okres Louny, 2.3.2016. Dále je zde podací razítko Mateřské školy Podbořany s údajem, že došlo dne 2.3.2016 a s uvedením čísla jednacího. Dle informace ze dne 3.3.2016 rada žalovaného vzala na vědomí usnesením č. 83/2016 vzdání se místa ředitelky mateřské školy žalobkyní na svém jednání dne 2.3.2016. Rada uložila provedení obecné kontroly, inventarizace a převedení veškeré agendy mateřské školy na osobu pověřenou řízením.
10. Z protokolu o kontrole provedené na základě usnesení rady města ze dne 11.4.2016 za období 2013-2015 soud zjistil, že při kontrole bylo zjištěno, že velký objem nákupů hraček, knih, čistících a mycích prostředků atd. byl nakoupen u firmy M. [REDAKCE] B. [REDAKCE], IČO 66123151, kdy majitelka firmy byla v uvedeném období ředitelkou kontrolované organizace. Kontrola došla k závěru, že žalobkyně nejednala s péčí řádného hospodáře a svědomitě ku prospěchu příspěvkové organizace, a to z důvodu velkého objemu, někdy i nepotřebných nákupů od své firmy za ceny vyšší, než jsou ceny obvyklé. V porovnání s jinými mateřskými školami jsou výdaje několikanásobně vyšší, než je obvyklé. Nehospodárnost se jeví i tím, že mnoho hraček, her, boxů na hračky, knih, je nepoužívaných. Dále mají podezření na úpravu účtenek.
11. Z trestního spisu vedeného Okresním soudem v Lounech pod sp. zn. 15 T 69/2017 soud zjistil, že starosta města Podbořany podal dne 12.4.2016 Krajskému státnímu zastupitelství v Ústí nad Labem trestní oznámení na žalobkyni z důvodu podezření pro trestný čin zpronevěry, kdy se při podání tohoto trestního oznámení opíral o závěry kontrolních orgánů, a to společnosti APTUS audit, s.r.o. a kontrolní skupiny zřízené radou města. Dne 9.12.2016 bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně usnesením Policie ČR, KŘP Ústeckého kraje pro podezření ze spáchání pokračujícího zločinu zpronevěry podle § 206 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku. Stížnost žalobkyně proti tomuto usnesení byla zamítnuta jako nedůvodná a dne 13.6.2017 byla podána obžaloba. V hlavním líčení dne 22.8.2017 vypovídala žalobkyně k obsahu schůzky se starostou. Přišla ve středu 2.3.2016, pan starosta si jí pozval na osobní jednání mezi čtyřma očima a předložil jí

protokol o kontrole příspěvkové organizace, tzn. zprávu z APTUSU a řekl jí, aby to podepsala. Ona mu řekla, že to nepodepíše, jelikož to nečetla, neví, co je ve zprávě a nemá ponětí, co má podepisovat. Starosta řekl, že si odskočí zakouřit a že za chvíli přijde, abych si to pročetla. Co se tam dočetla, je pro ni nepochopitelné do dnešní doby a panu starostovi, když se vrátil, řekla, že mu to nepodepíše. On jí řekl, že je mu to stejně jedno, že na základě výsledků auditu jí večer rada odvolá, ať chce nebo nechce, buď se vzdá funkce, anebo jí rada odvolá. Večer nebo odpoledne mělo být zasedání rady, pan starosta jí mával papírkem s usnesením rady, kde už byla odvolána, už to bylo podepsáno, už se jenom čekalo, jestli to vzdá sama, anebo jestli bude odvolána. Bylo úplně jedno, co udělá. Tlačil na ní, vyhrožoval jí kriminální policií, křičel na ni, že si tam na základě fotodokumentace v APTUSU dala všechno třikrát, že zpronevěřila peníze, že to ukradla, že to není možné, že na ni zavolá finanční úřad, policii, že ji zničí jako člověka a že ji nechá zavřít. Je poměrně přímý člověk, občas nejde pro hrubé slovo daleko, poslala ho do patřičných mezí, řekla mu, že jí může políbit a pod nátlakem podepsala vzdání se funkce ředitelky mateřské školy. Ono by to bylo stejně jedno, rada by ji odvolala. Pan R. pod ten její text, který měla psát, jak říká, že mu to donesla, což není pravda, tak pod to jí strčil výpověď z pracovního poměru učitelky, protože když se vzdáte funkčního místa, tak podle zákona zůstáváte na pracovní pozici učitele, pokud nedáte výpověď. On jí tlačil k tomu, aby si podepsala výpověď, buď dohodou, nebo že tam má dvouměsíční výpovědní dobu. To vzala, hodila mu to do obličeje a on říkal, že to roztrhá a ona mu řekla, že si s tím může vytřít. To se mu nelíbilo, začal být nervózní, měl toho plné zuby, takže řekla, že odchází. Pan starosta běžel po schodech ze svého druhého patra, nechal si orazítkovat podatelnu Města Podbořany svůj papír jako asi s jejím vzdáním funkce a ona ho orazítkovaný podatelnu nemá, jelikož ho v té době měla v kabelce. Pan starosta tvrdil, že to není pravda, že ten papír přinesla ona. Není hlupák, který neví, že pokud nese cokoli na úřad, že si nechá orazítkovat oba dva originály. To, že ho nedonesla, že ho nepsala, dokládají dvě věci, zaprvé, když přišla domů, tak se sesypala, bylo jí to líto, protože v té školce byla 12 let jako zástupkyně, 6 let ve funkci, takže si myslí, že něco prokázala, dokázala a udělala ani nikdy za jejího působení nebyla způsobena jakákoliv finanční újma škole. Ve finále jela s manželem za Mgr. Kuďouskem do Loun, protože to byl advokát, který zastupoval školu ve správním řízení. Žádala ho o radu, co s tím, že to podepsala, že je husa hloupá, že to ví, ale že to nemá odkladný účinek toho, že by ji stejně odvolali a co má s tím dělat. On jí řekl, že by to mohli vzít zpět, že tam jsou nějaké 3 – 5 dní, neví a jestli to chce udělat a ona jsem řekla, že to udělat nechce. Nemohla ani panu starostovi, když ji ráno ukazoval nějaký protokol o kontrole, doběhnout si domů, doma to nasmolit a potom mu to ještě přinést, protože Mgr. Kuďousek ji v mailu potvrdil tuto skutečnost, že u něj opravdu byla. Na druhou stranu, pokud by psala to vzdání se funkce, není debil, který by nevěděl, komu se vzdává. Do funkce ji jmenovala rada a to vzdání se funkce je napsáno, že se vzdává zřizovateli. Zřizovatel jí do funkce nejmenoval. Nechala si zpracovat vyjádření k tomu, zda-li je soukromá právnická osoba oprávněna vykonávat veřejnosprávní kontrolu u příspěvkové organizace, jak znělo zadání města. Na základě vyjádření Ministerstva financí toto není možné. V hlavním líčení dne 16.1.2018 byl vyslechnut jako svědek starosta žalovaného Mgr. R. R. Svědek uvedl, že na základě informací od voličů se rozhodl provést kontrolu v mateřské škole za pomoci nestranné agentury, což byla společnost APTUS, s.r.o., na níž dostal kontakt od starosty z Lubence, kde také prováděla šetření defraudace po vyhořelé základní škole. Tudíž bral tuto společnost tak, že je schopna kontrolu provést. Na základě jejich zjištění věc předložil radě a rada jmenovala komisi, která byla pověřena provedením veřejnoprávní kontroly za žalovaného. Na základě zjištění podal trestní oznámení na pravděpodobnou zpronevěru. Osobně nevěděl, že žalobkyně do školy dodává zboží jako fyzicky podnikající osoba. Žalobkyni pozval 2.3.2016, aby jí ukázal závěry společnosti APTUS s tím, že po ní bude chtít vysvětlení. Ta schůzka proběhla tak, že ji tam nechal o samotě, jeho sekretářka dostala instrukci, že až žalobkyně uzná za vhodné se mu k tomu vyjádřit, ať ho zavolá a zůstal v budově radnice. To se stalo, žalobkyně byla seznámena s touto zprávou, byla to asi středa, protože odpoledne měli jednání rady města a před zahájením jednání rady města na podatelnu

dostali vzdání se funkce ředitelky. Rezignace přišla tak, že na podatelnu obdrželi vzdání se funkce ředitelky. Předpokládá, že tento dokument vyhotovila sama žalobkyně. K vytýkaným pochybením se mu žalobkyně nevyjádřila. Měla tam poučení, že se může vyjádřit do 15 dnů. Ani po této lhůtě nedostali žádné vyjádření. Potom dostali několik vyjádření e-mailovou formou, byla to spíše kritika nového vedení školky. Také žalobkyně vystoupila na jednání zastupitelstva, kde se ani tak nevyjadřovala k údajům v kontrole, ale spíše k jeho osobě. Do té doby měl s žalobkyní přátelský vztah. Postup žalobkyně ho zklamal. V předchozím období dostávala žalobkyně od zřizovatele odměny mimořádné v plné výši, když kritéria, která jí stanovily, měla splněna. V tomto ohledu řídila školku dobře.

12. Rozsudkem Okresního soudu v Lounech č.j. 15 T 69/2017 – 970 ze dne 20.3.2018 byla žalobkyně zproštěna obžaloby pro skutek spočívající v tom, že v období nejméně od 1.1.2013 do 2.3.2016 jako ředitelka a statutární zástupce příspěvkové organizace Mateřská škola Podbořany, se sídlem Bratří Čapků 795, IČ 72744987, a v období od 2.3.2016 do 30.4.2016 jako učitelka příspěvkové organizace Mateřská škola Podbořany, která podepsala hmotnou odpovědnost dne 1.9.2001, v úmyslu získat majetkový prospěch odčerpávala finanční hotovosti z pokladny Mateřské školy Podbořany na základě fiktivních, nebo pozměněných pokladních dokladů o nákupu zboží pro Mateřskou školu Podbořany od společností MEDICINA, spol. s r.o. Podbořany, KLÁRA KVĚTINY s.r.o. Rakovník, JEDNOTA SD Podbořany, A S, Kryry, ENERGO Arch s.r.o. Havraň, které následně jako ředitelka Mateřské školy Podbořany vkládala do účetnictví mateřské školy, kdy za rok 2013 takto odčerpala částku nejméně 49.812 Kč, za rok 2014 částku nejméně 29.209 Kč a za rok 2015 částku nejméně 6.141 Kč, a dále v úmyslu získat majetkový prospěch vkládala do účetnictví Mateřské školy Podbořany pokladní doklady od OSVČ M B, IČ 66123151 o nákupu zboží pro Mateřskou školu Podbořany, které nemohla jako OSVČ dodat, protože je nenakoupila, když doklady z účetnictví Mateřské školy Podbořany a z účetnictví fyzické osoby M B spolu nekorrespondují, tedy se jednalo o fiktivní doklady a tímto úmyslným jednáním odčerpala jako ředitelka z pokladny Mateřské školy Podbořany za rok 2013 částku nejméně ve výši 210.364 Kč, za rok 2014 částku nejméně ve výši 496.812 Kč, za rok 2015 částku nejméně ve výši 477.513 Kč a za rok 2016 částku nejméně ve výši 58.105 Kč a jako učitelka za rok 2016 částku nejméně ve výši 4.091 Kč a takto získané finanční prostředky si ponechala pro vlastní potřebu a způsobila tak poškozené příspěvkové organizaci Mateřské škole Podbořany, IČ 72744987, se sídlem Bratří Čapků 795, škodu v celkové výši nejméně 1.332.047 Kč, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je žalobkyně stíhána. Podle § 229 odst. 3 trestního řádu byla poškozená Mateřská škola Podbořany odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že dle znaleckého posudku z oboru ekonomiky s vysokou mírou pravděpodobnosti nebylo zboží tak, jak je evidováno v účetnictví, poškozené v tomto rozsahu dodáno. Jak znalkyně vysvětlila, není možné znalecky stanovit ani minimální množství nedodaného zboží žalobkyní poškozené za žalované období. Závěr by byl vždy pouze pravděpodobný, a to i při úplném zohlednění skladových zásob uvedených v daňové evidenci žalobkyně tak, jak byly uvedeny v daňových přiznáních. Takový znalecký závěr však při hodnocení soudem není schopen vyvrátit obhajobu žalobkyně, že takto označené nedodané zboží, bylo dodáno ze skladu roku 2012. Znalkyně vysvětlila, že při vypracování posudku byla limitována absencí dokumentace k inventarizaci, ke skladovým zásobám, k tržbám a současně „dvoukolejností“ podnikatelské činnosti žalobkyně, tedy dodávkou zboží poškozené a prodejem prádla. Z provedených důkazů mohl soud pouze učinit závěr, že žalobkyně krátila tržby, když jí přiznané tržby byly nižší, než tržby za zboží dodané poškozené. Je i pravděpodobné, že jí uváděné skladové zásoby, pokud odpovídaly skutečnosti, obsahovaly i prádlo a veškeré zboží, jak bylo deklarováno, do školky dodáno nebylo. Soud však při neprokázání viny žalobkyně, kdy pochybnosti vyložil v její prospěch, žalobkyni zprostil v obou popsanych částech, když nebylo prokázáno, že se skutek stal. Odvolání státního zástupce proti tomuto rozsudku bylo usnesením

Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 4 To 163/2018 – 1015 ze dne 9.7.2018 zamítnuto. Rozsudek nabyl právní moci 9.7.2018.

13. Ze sdělení Ministerstva financí ze dne 26.5.2017 soud zjistil, že ministerstvo zodpovědělo dotaz žalobkyně týkající se finanční kontroly, tj. i veřejnosprávní kontroly v příspěvkové organizaci soukromou auditorskou firmou tak, že zákon o finanční kontrole uvádí, že veřejnosprávní kontrolu u příspěvkové organizace vykonávají zaměstnanci orgánu veřejné správy a výkonem této kontroly nemůže zřizovatel pověřit soukromou auditorskou firmu. Obec může využít institut přizvaných osob a přizvat fyzickou osobou k účasti na kontrole, nikoli právnickou osobu.
14. Dopisem ze dne 29.10.2018 se zástupce žalobkyně obrátil na žalovaného s tím, že se žalobkyně dovolává neplatnosti právního jednání spočívajícího ve vzdání se funkce ředitelky mateřské školy ze dne 2.3.2016, když tvrdí, že při svém jednání jednala v omylu o rozhodující okolnosti, již bylo údajné, starostou města předestírané spáchání zločinu zpronevěru dle § 206 trestního zákoníku. Žalobkyně je připravena podat žalobu o určení neplatnosti tohoto právního jednání. Zároveň byl žalovaný vyzván k zaplacení částky 581.274 Kč, tj. ve výši rozdílu mezi mzdou již žalobkyně pobírala jako zaměstnankyně mateřské školy a mzdou, kterou by pobírala jako ředitelka mateřské školy za období od 2.3.2016 do září 2018.
15. Vzhledem k níže uvedenému právnímu posouzení již soud nedoplnil dokazování výsledkem R[redacted] P[redacted] a M[redacted] M[redacted] kolegyní žalobkyně z mateřské školy, které se měly vyjádřit k průběhu dne 2.3.2016 a Mgr. Jiřího Kudřouska, advokáta, který měl prokázat tvrzení žalobkyně, že jej po schůzce se starostou navštívila kvůli poradě o nastalé situaci. Nedoplnil dokazování výsledkem starosty R[redacted] k průběhu schůzky dne 2.3.2016 a výsledkem sekretářky žalovaného V[redacted] K[redacted] a SMS korespondencí mezi žalobkyní a starostou, ze které je patrné, že ji zval do prostoru kanceláře, nikoli domů, jak bylo tvrzeno.
16. Zjištěný skutkový stav soud posoudil podle práva.
17. Podle ustanovení § 583 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku jednal-li někdo v omylu o rozhodující okolnosti a byl-li v omyl uveden druhou stranou, je právní jednání neplatné.
18. Podle ustanovení § 166 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. školského zákona, ve znění pozdějších předpisů ředitele školské právnické osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, ředitele příspěvkové organizace a vedoucího organizační složky státu jmenuje do funkce zřizovatel na základě jím vyhlášeného konkursního řízení; zřizovatel plní funkci orgánu nadřízeného zaměstnavatele v oblasti pracovněprávních vztahů.
19. Podle ustanovení § 73 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb. zákoníku práce v případech uvedených v § 33 odst. 3 může ten, kdo je příslušný ke jmenování (§ 33 odst. 4), vedoucího zaměstnance z pracovního místa odvolat; vedoucí zaměstnanec se může tohoto místa rovněž vzdát.
20. Žaloba o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není (určovací žaloby), předpokládá nejen, aby na určení byl naléhavý právní zájem, ale i skutečnost, že účastníci jsou ve vztahu k požadovanému určení věcně legitimováni. Věcnou legitimaci k určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, má ten, kdo je účasten právního vztahu nebo práva, o něž v řízení jde, nebo jehož právní sféry se sporný právní vztah nebo sporné právo týká (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3.4.2002 sp. zn. 21 Cdo 679/2001). Z právního postavení zřizovatele a zaměstnavatele při vzniku, při změně pracovního poměru je třeba dovodit, že se vzdání funkce ředitele dotýká jak právní sféry zřizovatele, tak i práv a povinností zaměstnavatele. Nejvyšší soud dovodil, že ve sporu o určení neplatnosti odvolání ředitele (vedoucího) z funkce je splněn předpoklad pasivní

věcně legitimace, jen jestliže se řízení účastní zřizovatel a zaměstnavatel (též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15.4.2008, sp. zn. 21 Cdo 854/2007), ve sporu mají postavení nerozlučných společníků (§ 91 odst. 2 o.s.ř.). Obdobný závěr je možné učinit též v případě posuzování neplatnosti vzdání se pracovního místa ředitele, neboť i toto vzdání se funkce se dotýká právní sféry obou. Soud v té souvislosti upozorňuje na ustanovení § 159a odst. 1 o.s.ř., podle kterého je výrok pravomocného rozsudku o určení neplatnosti závazný pouze pro účastníky daného řízení. Případné určení neplatnosti vzdání se funkce ředitele by mohlo zavazovat jedině účastníky daného občanského soudního řízení, a to žalobkyni a žalovaného zřizovatele, a nebylo by závazné také pro zaměstnavatele jako druhého účastníka pracovního poměru. Obdobný závěr o subjektivní závaznosti rozsudku by pak bylo možné učinit i v opačném případě, kdyby žaloba směřovala pouze proti zaměstnavateli, a rozhodnutí soudu by naopak nezavazovalo zřizovatele. Z těchto důvodů je na místě závěr, že žaloba podaná jen proti jednomu z obou společně pasivně věcně legitimovaných subjektů nemůže vytvořit pevný právní základ pro právní vztahy účastníků. V případě nedostatku aktivní či pasivní legitimace není povinností soudu žalující stranu o těchto skutečnostech poučovat. Nejde o vadu podání, kterou by bylo možno odstranit postupem podle § 43 odst. 1 o.s.ř., popř. podle § 5 o.s.ř. Z výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl.

21. Nad rámec výše uvedeného soud stručně uvádí, že omyl je založen na nesprávné představě jednajícího o určité skutečnosti týkající se jeho právního jednání. Omyl může být spojen s vůlí jednajícího i s jejím projevem. V případě omylu ve vůli jde o nesprávnou představu o některé skutečnosti, která zakládá následky daného právního jednání. Žalobkyně věděla, že vzdáním se končí její funkce ředitelky školy a s tímto byla srozuměna. Omyl pak není omluvitelný, pokud při získání rozhodných skutečností nepostupoval jednající s obvyklou mírou péče a opatrnosti, kterou lze na něm s ohledem na okolnosti případu požadovat. Žalobkyně muselo být zřejmé, že starosta nerozhoduje o tom, zda spáchala trestný čin nebo ne, neboť otázka viny a trestu je v pravomoci soudu. K závěrům zprávy společnosti APTUS audit s.r.o. mohla vznést své námitky, měla k tomu lhůtu, o které byla poučena. Žalobkyně byla schopna ve stejný den odmítnout podepsání listiny o skončení jejího pracovního poměru a ještě téhož dne se jela poradit s právním zástupcem o nastalé situaci. Mohla se též poradit i o závěru kontrolní zprávy a o vzdání se své funkce ředitelky mateřské školy. V řízení nebylo tvrzeno ani prokázáno, že žalovaný vědomě nesprávně zadal zpracování kontroly soukromou společností.
22. Projednával-li soud ve společném řízení více věcí, považuje se každá z těchto věcí při rozhodování o náhradě nákladů řízení za samostatnou. U každé takové věci je proto třeba samostatně posoudit míru úspěchu a neúspěchu a stanovit, zda je dána povinnost k náhradě nákladů řízení. Žalobkyně procesně zavinila zastavení řízení o zaplacení částky 581.274 Kč s příslušenstvím, když z důvodu na své straně vzala tento návrh zpět a žalovanému přísluší v souladu s ustanovením § 146 odst. 2 o.s.ř. náhrada nákladů řízení. V řízení o určení neplatnosti právního jednání byl žalovaný zcela úspěšný a má v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř. právo na plnou náhradu nákladů řízení. V případě žaloby o zaplacení částky 581.274 Kč se odměna advokáta vypočítává podle § 7 bod 6. vyhlášky č. 177/1996 Sb. z tarifní hodnoty 581.274 Kč, v případě žaloby o neplatnost právního jednání se odměna advokáta vypočítává podle § 9 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. z tarifní hodnoty 35.000 Kč, tj. odměna činí 2.500 Kč za jeden úkon právní služby. Dle ustanovení § 12 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. se při spojení věcí za tarifní hodnotu považuje součet tarifních hodnot spojených věcí, z tarifní hodnoty ve výši 616.274 Kč činí odměna za jeden úkon právní služby 10.780 Kč. Právní zástupkyně žalovaného učinila v řízení za žalovaného tři úkony právní služby v plné výši (převzetí a příprava zastoupení, vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 27.2.2019, další porada s klientem dne 5.6.2019), tři režijní paušály po 300 Kč a 21 % DPH ve výši 6.980 Kč, které se týkaly stejnou měrou jak nároku na zaplacení, tak nároku na určení neplatnosti. Společné náklady činí 40.220 Kč. Náklady na určení neplatnosti pak činí dva úkony právní služby za účast na jednání soudu dne 6.6.2019, které přesáhlo dvě hodiny po 2.500

Kč (žaloba o zaplacení byla vzata zpět na začátku jednání), dva režijní paušály po 300 Kč, jízdné za cestu k soudu ze Žatce do Loun a zpět vozidlem Volkswagen Passat, celkem 50 km, normovaná spotřeba 4,2 l na 100 km, použité palivo motorová nafta, cena 33,60 Kč paušální náhrada ve výši 4,1 Kč na 1 km jízdy, celkem cestovné 276 Kč, náhrada za ztrátu času stráveného cestou k soudu za dvě půlhodiny po 100 Kč a 21 % DPH ve výši 1.276 Kč, celkem ve výši 7.352. Vzhledem k celkovému úspěchu žalovaného činí celkové náklady řízení 47.572 Kč. Z důvodu zvláštního zřetele hodných dle ustanovení § 150 o.s.ř. soud přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši poloviny celkové částky, tj. ve výši 23.569 Kč, když přihlédl ke skutečnosti, že žalobkyně je v insolvenčním řízení, kde bylo schváleno žalobkyni a jejímu manželovi oddlužení plnění splátkovým kalendářem, její živnost byla přerušena. Majetkové poměry žalobkyně byly prověřeny při částečném osvobození od soudních poplatků. Soud dále přihlédl ke skutečnosti, že společnost APTUS audit s.r.o. nebyla oprávněna kontrolu provést a nákupy od žalobkyně byly realizovány i v době, kdy v mateřské škole byla žalovaným prováděna kontrola hospodaření s veřejnými prostředky, případný střet zájmu tedy mohl být žalovanému znám a mohl být včas řešen.

23. Soud lhůtu k plnění určil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 o.s.ř. ve splátkách po 1.000 Kč měsíčně vzhledem ke schválenému oddlužení žalobkyně, když při jejím průměrném výdělku 21.768 Kč musí být prováděny dle rozhodnutí insolvenčního soudu srážky ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. K dodržení platební kázně byla stanovena ztráta výhody splátek. Soud přihlédl i k tomu, že majetkových poměrů žalovaného se lhůta k plnění ve splátkách výrazněji nedotkne.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Lounech.

Nesplní-li povinný dobrovolně co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí.

Louny 6. června 2019

JUDr. Ivana Koberová, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Paška a soudců Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Jana Pekáče ve věci

žalobkyně M. B., narozené ,
bytem v ,
zastoupené Mgr. Pavlem Kašparem Krasem, advokátem
se sídlem v Ústí nad Labem, V Jirchářích 60/6,

proti
žalovanému městu Podbořanům, IČO 00265365,
se sídlem v Podbořanech, Mírová 615,
zastoupenému Mgr. Kateřinou Bártovou, advokátkou
se sídlem v Žatci, Mostecká 2580,

o určení neplatnosti právního jednání,
o odvolání žalobkyně a žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Lounech ze dne
6. června 2019, č. j. 11 C 183/2018-180,

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se potvrzuje.

II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému k rukám jeho zástupkyně Mgr. Kateřiny Bártové na nákladech odvolacího řízení 1 875,50 Kč v pravidelných měsíčních splátkách po 500 Kč splatných vždy do 25. dne v měsíci, počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku, pod ztrátou výhody splátek.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem okresní soud zamítl žalobu, již se žalobkyně domáhala určení, že právní jednání, spočívající ve vzdání se pracovního místa ředitelky Mateřské školy Podbořany žalobkyní dne 2. 3. 2016, je neplatné (výrok I.) a žalobkyni uložil zaplatit žalovanému k rukám jeho zástupkyně náhradu nákladů řízení ve výši 23 786 Kč v pravidelných splátkách po 1 000 Kč Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 1. strana)

měsíčně, splatných vždy do 25. dne v měsíci, počínaje měsícem následujícím po právní moci rozsudku, pod ztrátou výhody splátek (výrok II.).

2. Okresní soud ve věci provedl poměrně rozsáhlé dokazování a učinil z něho podrobný závěr o skutkovém stavu věci, z něhož však pro okresním soudem provedené právní posouzení důvodnosti nároku uplatněného ve věci samé jsou podstatná toliko jeho následující skutková zjištění: Pracovní poměr žalobkyně vznikl ke dni 25. 8. 1986, kdy uzavřela pracovní smlouvu na pracovní pozici učitelky v Mateřské škole v Lubenci, tehdy s Odborem školství Okresního národního výboru v Lounech. Od 29. 8. 1988 byla se svým souhlasem přeložena do Mateřské školy Podbořany. Od 1. 1. 2003 je zaměstnavatelem žalobkyně příspěvková organizace Mateřská škola Podbořany, Bratří Čapků 795, Podbořany (dále jen „Mateřská škola Podbořany“). Žalovaný jako zřizovatel Mateřské školy Podbořany jmenoval žalobkyni ředitelkou uvedené mateřské školy na základě výsledků konkursního řízení na dobu určitou do 30. 6. 2018. Dne 2. 3. 2016 žalobkyně podepsala vzdání se funkce ředitelky této mateřské školy.
3. Po právním posouzení takto zjištěného skutkového stavu za použití ustanovení § 583 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „o. z.“), § 166 odst. 2 zák. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „školský zákon“) a § 73 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zák. pr.“) s odkazem na závěry vyslovené v rozhodnutích Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) ze dne 3. 4. 2002, sp. zn. 21 Cdo 679/2001, a ze dne 15. 4. 2008, sp. zn. 21 Cdo 854/2007, dospěl okresní soud k závěru o nedostatku pasivní věcné legitimace žalovaného, neboť ve sporu o určení neplatnosti vzdání se funkce ředitele je splněn předpoklad pasivní věcné legitimace, jen jestliže se řízení účastní zřizovatel a zaměstnavatel, kteří ve sporu mají postavení nerozlučných společníků ve smyslu § 91 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „o. s. ř.“). Je tomu tak proto, že vzdání se funkce ředitele se dotýká právní sféry obou. Okresní soud v té souvislosti upozornil na ustanovení § 159a odst. 1 o. s. ř., podle kterého je výrok pravomocného rozsudku o určení neplatnosti závazný pouze pro účastníky daného řízení. Případné určení neplatnosti vzdání se funkce ředitele v nyní projednávané věci by tak mohlo zavazovat jenom účastníky tohoto řízení, tedy žalobkyni a žalovaného zřizovatele, a nebylo by závazné také pro zaměstnavatele jako druhého účastníka pracovního poměru. Obdobný závěr o subjektivní závaznosti rozsudku by pak bylo možné učinit i v opačném případě, kdyby žaloba směřovala pouze proti zaměstnavateli, a rozhodnutí soudu by naopak nezavazovalo zřizovatele. Z těchto důvodů učinil okresní soud závěr, že žaloba podaná jen proti jednomu z obou společně pasivně věcně legitimovaných subjektů nemůže vytvořit pevný právní základ pro právní vztahy účastníků. Jelikož jedním z předpokladů úspěchu žaloby o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není (určovací žaloby), je, že účastníci jsou ve vztahu k požadovanému určení věcně legitimováni, přičemž v případě nedostatku aktivní či pasivní věcné legitimace není povinností soudu žalující stranu o těchto skutečnostech poučovat, neboť nejde o vadu podání, kterou by bylo možno odstranit postupem podle § 43 odst. 1 o. s. ř., popř. podle § 5 téhož zákona, okresní soud žalobu zamítl.
4. Nákladový výrok okresní soud odůvodnil tím, že ve společném řízení projednával dvě věci (žalobu o určení neplatnosti právního jednání a žalobu o zaplacení 581 274 Kč s příslušenstvím, o níž bylo ještě před vydáním napadeného rozsudku řízení zastaveno již pravomocným usnesením okresního soudu ze dne 6. 6. 2019, č. j. 11 C 183/2018-172), považuje se každá z těchto věcí při rozhodování o náhradě nákladů řízení za samostatnou. U každé takové věci je proto třeba samostatně posoudit míru úspěchu a neúspěchu a stanovit, zda je dána povinnost k náhradě nákladů řízení. Žalobkyně procesně zavinila zastavení řízení o zaplacení 581 274 Kč s příslušenstvím, když z důvodu na své straně vzala tento návrh zpět, a žalovanému přísluší v souladu s ustanovením § 146 odst. 2 o. s. ř. náhrada nákladů řízení. V řízení o určení neplatnosti právního jednání byl žalovaný zcela úspěšný a má v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. právo na plnou náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 2. strana)

V případě žaloby o zaplacení 581 274 Kč vycházel okresní soud při stanovení odměny advokátky žalovaného podle § 7 bod 6. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „a. t.“) z tarifní hodnoty 581 274 Kč, v případě žaloby o neplatnost právního jednání podle § 9 odst. 3 písm. a) a. t. z tarifní hodnoty 35 000 Kč. Jelikož podle ustanovení § 12 odst. 3 a. t. se při spojení věcí za tarifní hodnotu považuje součet tarifních hodnot spojených věcí, vycházel okresní soud z tarifní hodnoty 616 274 Kč, z níž vypočetl odměnu za jeden úkon právní služby 10 780 Kč. Protože zástupkyně žalovaného učinila v řízení tři úkony právní služby v plné výši (převzetí a příprava zastoupení, vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 27. 2. 2019, další porada s klientem dne 5. 6. 2019) a k odměně za ně náleží tři paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč a náhrada za 21% daň z přidané hodnoty ve výši 6 980 Kč, činí společné náklady 40 220 Kč (tj. $3 \times 10\,780 + 3 \times 300 + 6\,980$). Náklady v řízení o určení neplatnosti právního jednání poté, co bylo řízení o zaplacení částky 581 274 Kč zastaveno, pak představují další dva úkony právní služby (za účast na jednání soudu dne 6. 6. 2019, které přesáhlo dvě hodiny) po 2 500 Kč (vypočtených z tarifní hodnoty 35 000 Kč), dva režijní paušály po 300 Kč, jízdné za cestu k soudu ze Žatce do Loun a zpět ve výši 276 Kč, náhrada za dvě půlhodiny času promeškaného cestou k soudu a zpět a náhrada za 21% daň z přidané hodnoty ve výši 1 276 Kč; celkem 7 352 Kč. Celkové náklady řízení proto činí 47 572 Kč.

5. Z důvodu zvláštního zřetele hodných však okresní soud za použití ustanovení § 150 o. s. ř. přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení toliko ve výši poloviny uvedené částky, tj. ve výši 23 786 Kč, když přihlédl ke skutečnosti, že (jak rovněž vyplynulo z dokazování provedeného okresním soudem) žalobkyně je v insolvenčním řízení, v němž bylo schváleno žalobkyni a jejímu manželovi oddlužení plněním splátkového kalendáře, přičemž její živnost byla přerušena. Okresní soud vedle toho přihlédl ke zjištěním učiněným z jím provedených důkazů, že žalobou napadené právní jednání učinila žalobkyně poté, co byla seznámena s výsledky auditu provedeného z podnětu žalovaného v mateřské škole, v níž působila ve funkci ředitelky, společností APTUS audit s.r.o., ačkoli tato společnost nebyla oprávněna takovou kontrolu provést, a že nákupy pro mateřskou školu od žalobkyně (jakožto podnikatelky), které jí byly vytčeny, byly realizovány i v době, kdy v mateřské škole byla žalovaným prováděna kontrola hospodaření s veřejnými prostředky, a případný střet zájmu tedy mohl být žalovanému znám a mohl být včas řešen.
6. Za použití § 160 odst. 1 o. s. ř. s přihlédnutím ke zjištěným majetkovým poměrům žalobkyně, splátkám, jež ze svého příjmu musí platit při plnění splátkového kalendáře v rámci oddlužení, jakož i k tomu, že majetkových poměrů žalovaného se lhůta k plnění ve splátkách výrazněji nedotkne, povolil žalobkyni náhradu nákladů řízení zaplatit ve splátkách po 1 000 Kč, přičemž byla současně k dodržení platební kázně stanovena ztráta výhody splátek.
7. Proti tomuto rozsudku podaly obě strany sporu včasné odvolání.
8. Žalobkyně rozsudek napadla v plném rozsahu, domáhajíc se jeho zrušení a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Namítala, že vztah mezi žalovaným a Mateřskou školou Podbořany nelze posuzovat ve vztahu k předmětu řízení (po částečném zpětvzetí žaloby) jako nerozlučné společenství, neboť v řízení nejde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozsudek musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně. Rozhodující je v tomto ohledu povaha předmětu řízení dle hmotného práva; žalobkyně se nedomnívá, že by mělo jít o případ, kdy hmotné právo neumožňuje, aby předmět řízení byl projednán a rozhodnut samostatně vůči každému společníkovi. Sám soud v této souvislosti zmiňuje ustanovení § 166 odst. 2 školského zákona, dle něž ředitele školské právnické osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, ředitele příspěvkové organizace a vedoucího organizační složky státu jmenuje do funkce zřizovatel na základě jím vyhlášeného konkursního řízení, kdy zřizovatel plní funkci orgánu nadřízeného zaměstnavateli v oblasti pracovněprávních vztahů. Ze skutečnosti, že zřizovatel podle ustanovení § 166 odst. 2 školského zákona plní funkci orgánu nadřízeného zaměstnavateli v oblasti pracovněprávních vztahů, nelze dovozovat, že mezi žalovaným a Mateřskou školou Podbořany jde o nerozlučné společenství z toho titulu, že rozsudek se musí Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

vztahovat i na Mateřskou školu Podbořany; mezi žalovaným a Mateřskou školou Podbořany je v tomto vztah nikoli symetrický, nýbrž vrchnostenský, kdy z hmotněprávní normy lze vyvozovat pouze nadřízenost žalovaného nad Mateřskou školou Podbořany, nikoli nerozlučné společenství. Mateřská škola Podbořany je v tomto ohledu jakýmsi interessantem sporu, a nic jí nebrání účastnit se řízení a vykonávat v něm procesní práva a povinnosti jako vedlejší účastník dle § 92 odst. 2 o. s. ř., a to buď z vlastního rozhodnutí, případně i z rozhodnutí žalovaného, jinak též nadřízeného orgánu. Ustanovení § 73 odst. 1 zák. pr., na něž soud v tomto ohledu rovněž odkazuje, pak nemá k otázce posouzení společenství účastníků žádný vztah. S odkazem na ustanovení § 159a odst. 3 o. s. ř. se žalobkyně domnívá, že případný žalobě vyhovující rozsudek by byl závazný i pro Mateřskou školu Podbořany, přičemž prostředkem prosazení této závaznosti je mj. okresním soudem zmiňovaná skutečnost, že žalovaný jakožto zřizovatel plní funkci orgánu nadřízeného zaměstnavateli v oblasti pracovněprávních vztahů. Pokud by přesto odvolací soud měl na otázku pasivní legitimace názor odlišný, má žalobkyně za to, že měla být okresním soudem poučena „ve věci správného označení účastníků“; v této souvislosti odkázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 74/94, ze dne 21. 4. 1999, sp. zn. I. ÚS 338/97, ze dne 25. 4. 2000 sp. zn. II. ÚS 242/98, ze dne 6. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 22/2003 (dostupné, stejně jako další níže citovaná rozhodnutí Ústavního soudu prostřednictvím internetu na stránkách judikatury Ústavního soudu <http://nalus.usoud.cz>).

9. Podle obsahu odvolání tudíž žalobkyně uplatnila odvolací důvod uvedený v § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř. tedy, že rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci.
10. Žalovaný rozsudek napadl toliko v jeho nákladovém výroku, domáhaje se jeho změny tak, že mu bude přiznána náhrada nákladů řízení v plné výši, neboť má za to, že při rozhodování o náhradě nákladů řízení okresní soud nesprávně aplikoval ustanovení § 150 o. s. ř., když se nedostatečně zabýval okolnostmi, pro které je možné ve výjimečných případech nepřiznat procesně úspěšnému účastníku právo na náhradu nákladů řízení, komplexně nezjišťoval poměry účastníků řízení a možný dopad nepřiznání náhrady nákladů řízení. Poukázal, na to, že v té části, kde žalobkyně svou žalobou požadovala zaplacení částky 581 274 Kč a v níž bylo řízení zastaveno pro zpětvzetí žaloby, byla žaloba podána proti účastníku, který nebyl pasivně věcně legitimován. Žalovaný má za to, že důvodem nepřiznání náhrady nákladů řízení dle ustanovení § 150 o. s. ř. nemůže být insolvence jedné ze stran sporu, byť jí bylo povoleno oddlužení, jakož i to, že koho a zda pověří kontrolou hospodaření s veřejnými prostředky, nemůže ovlivnit rozhodnutí soudu a mít vliv na aplikaci § 150 o. s. ř., přičemž ani okresním soudem uváděná údajná povědomost o případném střetu zájmů žalobkyně, který mohl být žalovanému znám a mohl být včas řešen s žalobkyní, je poněkud nepřipadný, neboť to byla žalobkyně, která se svou žalobou domáhala určení neplatnosti svého jednání vůči žalovanému
11. Žalobkyně ve vyjádření k odvolání žalovaného poukázala na okolnosti případu, kdy to byl starosta žalovaného, kdo podal trestní oznámení, jež vyústilo v trestní stíhání žalobkyně, jímž byla naprosto zásadním způsobem poškozena na své cti, pověsti a důstojnosti, znamenalo pro ni stres a mělo pro ni a jejího manžela zdravotní následky. Pokud jde o poměry žalovaného, poukázala na to, že žalovaný za nezákonnou kontrolu společností APTUS audit s.r.o. ze svých prostředků vynaložil částku 58 080 Kč (což osvědčila žalovaným jí dne 19. 6. 2017 poskytnutou informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím), která převyšuje výši nákladů, o něž v tomto řízení jde.
12. Žalovaný se k odvolání žalobkyně nevyjádřil.
13. Poněvadž k projednání odvolání týkajícího se nákladů řízení není třeba jednání nařizovat [§ 214 odst. 2 písm. e) o. s. ř.] a odvolání proti výroku rozsudku okresního soudu ve věci samé bylo podáno jen z důvodu nesprávného právního posouzení věci, přičemž obě strany sporu souhlasily s rozhodnutím věci bez nařízení jednání a v odvolacím řízení nebylo třeba opakovat ani doplňovat

dokazování, rozhodl odvolací soud o odvoláních účastníků bez nařízení jednání (§ 214 odst. 3 o. s. ř.).

14. Odvolací soud z podnětu podaných odvolání přezkoumal podle § 212, 212a o. s. ř. v plném rozsahu napadený rozsudek, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo; žádné z odvolání však důvodným neshledal.
15. Řízení předcházející vydání napadeného rozsudku není zatíženo žádnou z vad uvedených v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. Z obsahu spisu neplyne ani žádná jiná vada řízení před soudem prvního stupně, která by mohla mít za následek nesprávnost napadeného rozhodnutí. K žalobkyní namítanému pochybení okresního soudu, spočívajícímu v tom, že okresní soud neseznámil žalobkyni se svým názorem na pasivní věcnou legitimaci žalovaného a nepoučil ji o tom, že může navrhnout přistoupení dalšího účastníka do řízení, vizte níže v odst. 33. až 39. tohoto odůvodnění; jiné vady řízení předcházejícího vydání napadeného rozsudku, nebyly účastníky namítány.
16. Skutková zjištění okresního soudu shora citovaná mají spolehlivou oporu v okresním soudem provedených důkazech a ostatně ani nejsou mezi účastníky sporná.
17. Správně okresní soud jím zjištěný skutkový stav posoudil i po právní stránce, když dovodil, že žalovaný není ve věci, je-li žalován sám, pasivně věcně legitimován. Takovýto závěr je v souladu se soudní judikaturou, kterou lze považovat za zcela ustálenou. Jeden z okresním soudem citovaných rozsudků Nejvyššího soudu, jenž má sp. zn. 21 Cdo 854/2007, byl uveřejněn ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. Rc 111/2008, přičemž jeho závěry jsou opakovaně Nejvyšším soudem potvrzovány i v dalších jeho rozhodnutích, v nedávné době např. v rozsudku ze dne 22. 2. 2016, sp. zn. 21 Cdo 5006/2014, uveřejněném v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod publikačním číslem C 15666.
18. Podle § 15 odst. 1 o. z. *je právní osobnost způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti.*
19. Podle § 20 odst. 1 o. z. *právníká osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná. Právníká osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou. Podle odst. 2 téhož ustanovení právníké osoby veřejného práva podléhají zákonům, podle nichž byly zřízeny; ustanovení tohoto zákona se použijí jen tehdy, slučuje-li se to s právní povahou těchto osob.*
20. Podle §1 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecního zřízení), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „obecní zřízení“) *je obec veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.*
21. Podle § 8 odst. 1 školského zákona *kraj, obec a dobrovolný svazek obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství (dále jen „svazek obcí“), zřizuje školy a školská zařízení jako školské právníké osoby nebo příspěvkové organizace podle zvláštního právního předpisu.*
22. Podle § 166 odst. 2 školského zákona *ředitelé školské právníké osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, ředitelé příspěvkové organizace nebo vedoucího organizační složky státu nebo její součásti jmenuje na vedoucí pracovní místo zřizovatel na základě jím vyhlášeného konkursního řízení.*
23. Podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2000 Sb.) *územní samosprávný celek může ve své pravomoci k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností zřizovat příspěvkové organizace jako právníké osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,*
24. Podle § 33 odst. 1 zák. pr. se *pracovní poměr zakládá pracovní smlouvou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, není-li v tomto zákoně dále stanoveno jinak. Podle odst. 3 písm. e) téhož ustanovení jmenováním na vedoucí pracovní místo se zakládá pracovní poměr v případech stanovených zvláštním právním předpisem; nestanoví-li to zvláštní právní předpis, zakládá se pracovní poměr jmenováním pouze u vedoucího. Podle Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků*

odst. 4 písm. e) téhož ustanovení jmenování podle odstavce 3 provede ten, kdo je k tomu příslušný podle zvláštního právního předpisu; nevyplyvá-li příslušnost ke jmenování ze zvláštního právního předpisu, provede je u vedoucího příspěvkové organizace zřizovatel.

25. Podle § 73 odst. 1 zák. pr. v případech uvedených v § 33 odst. 3 může ten, kdo je příslušný ke jmenování (§ 33 odst. 4), vedoucího zaměstnance z pracovního místa odvolat; vedoucí zaměstnanec se může tohoto místa rovněž vzdát.
26. Podle § 91 odst. 1 o. s. ř. je-li žalobce nebo žalovaný v jedné věci několik, jedná v řízení každý z nich sám za sebe. podle odst. 2 téhož ustanovení jestliže však jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozsudek musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, platí úkony jednoho z nich i pro ostatní. Ke změně návrhu, k jeho vzetí zpět, k uznání nároku a k uzavření smíru je však třeba souhlasu všech účastníků, kteří vystupují na jedné straně.
27. Podle § 159a odst. 1 o. s. ř. nestanoví-li zákon jinak, je výrok pravomocného rozsudku závazný jen pro účastníky řízení. Podle odst. 3 téhož ustanovení v rozsahu, v jakém je výrok pravomocného rozsudku závazný pro účastníky řízení a popřípadě jiné osoby, je závazný též pro všechny orgány.
28. Otázka věcné legitimace je otázkou hmotněprávního vztahu účastníka řízení k projednávané věci, a má ji tudíž pouze ten, kdo je subjektem hmotněprávního poměru, o němž se v řízení jedná.
29. Žalovaný, jakožto obec, je podle § 1 odst. 1 obecního zřízení veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. V případech, kdy vystupuje v soukromoprávních (a tedy i v pracovněprávních) vztazích je nadán právní osobností (§ 15 odst. 1 ve spojení s § 20 o. z.), a tedy vystupuje jako samostatný subjekt práv a povinností.
30. Mateřská škola Podbořany je příspěvkovou organizací, zřízenou jako školské zařízení žalovaným (§ 8 odst. 1 školského zákona). I ona je proto podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 250/2000 Sb. právnickou osobou, která je nadána právní osobností (§ 15 odst. 1 ve spojení s § 20 o. z.) a jde tudíž rovněž o samostatný subjekt práv a povinností, který je odlišný od svého zřizovatele (žalovaného).
31. Žalobkyni sice, a to v souladu s § 33 odst. 3 písm. e), odst. 4 písm. e) zák. pr. ve spojení s § 166 odst. 2 školského zákona jmenoval na místo ředitelky Mateřské školy Podbořany, a tedy na vedoucí pracovní místo této příspěvkové organizace, žalovaný, avšak tímto jmenováním se nestal žalobkyniným zaměstnavatel žalovaný, nýbrž Mateřská škola Podbořany, jakožto samostatný a od svého zřizovatele (žalovaného) odlišný subjekt (jde o tzv. vnější jmenování). Žalovanému jakožto zřizovateli Mateřské školy Podbořany a orgánu nadřízenému tomuto zaměstnavateli, pak náleží pouze ty práva a povinnosti, které mu zákon přiznává (mj. též za podmínek § 166 odst. 4, 5 a 6 školského zákona oprávnění, popř. povinnost odvolat ředitele mateřské školy z této funkce). Důsledkem žalobou napadeného právního jednání – vzdání se pracovního místa ředitelky Mateřské školy Podbořany, pak je podle § 73a odst. 1 věty druhé zák. pr. zánik výkonu práce na pracovním místě vedoucího zaměstnance (ředitele) této mateřské školy (byť jím samotný pracovní poměr nezaniká – srov. § 73a odst. 2 zák. pr.). Toto právní jednání má tedy bezprostřední dopad především do vzájemných práv a povinností žalobkyně (jakožto zaměstnankyně) a Mateřské školy Podbořany (jakožto zaměstnavatele), avšak má dopad i do práv a povinností žalovaného (jakožto zaměstnavatelova zřizovatele), jehož součinnost je nezbytná ke vzniku i zániku funkce ředitele Mateřské školy Podbořany. Proto je nutno dovodit, že stejně jako v případě určení (ne)platnosti odvolání ředitele školy i v případě určení (ne)platnosti vzdání se této funkce mohou být podle hmotného práva pasivně věcně legitimovány jen oba tyto subjekty (škola a její zřizovatel) společně. Jde tu tudíž o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozsudek o určení (ne)platnosti vzdání se funkce ředitele školy musí vztahovat na oba uvedené subjekty. Je-li žalován pouze jeden z nich, zakládá to nedostatek jeho pasivní věcné legitimace a tím i důvod k zamítnutí žaloby (pouze) proti němu podané.

32. Opačný názor zastávaný žalobkyní a vycházející ze skutečnosti, že jmenování a odvolání ředitele mateřské školy z funkce náleží pouze jejímu zřizovateli, by, jak na to správně poukázal již okresní soud, opomíjel, že výrok pravomocného rozsudku je závazný pouze pro účastníky daného řízení (srov. § 159a odst. 1 o. s. ř.). Případné určení neplatnosti odvolání ředitele z funkce by proto mohlo zavazovat jediné účastníky daného občanského soudního řízení (žalobkyni a žalovaného zřizovatele), ale nezavazovalo by zaměstnavatele jako druhého účastníka pracovního poměru. Zaměstnavatel by ze svého hlediska mohl i nadále vycházet z toho, že je zde stále platný úkon, kterým zanikla funkce, do níž byl zaměstnanec jmenován. Obdobný závěr o subjektivní závaznosti rozsudku by pak bylo možné učinit i v opačném případě, kdyby žaloba směřovala pouze proti zaměstnavateli, a rozhodnutí soudu by naopak nepůsobilo vůči zřizovateli. Závaznost rozsudku o určení neplatnosti daného právního jednání žalobkyně pro Mateřskou školu Podbořany, která není účastníkem řízení, přitom nelze dovodit ani z ustanovení § 159a odst. 3 o. s. ř., rozšiřujícího okruh osob, pro něž je rozsudek závazný, též na „všechny orgány“. „Orgány“ je zde totiž třeba rozumět soudy, správní úřady a jiné orgány veřejné správy, přičemž v souladu se závěry právní nauky je třeba toto ustanovení vykládat, s ohledem na jeho účel, tak, že pro tyto orgány je rozsudek závazný jen potud, pokud posuzují (jako předběžnou otázku) mezi účastníky, pro něž je rozsudek závazný podle § 159a odst. 1 o. s. ř., právní vztahy, které byly pravomocně vyřešeny soudním rozhodnutím (srov. např. *Drápal, L. in Drápal, L., Bureš, J. a kol.: Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, bod III.4. komentáře k § 159a o. s. ř.*). V tomto smyslu není Mateřská škola Podbořany „orgánem“, pro nějž by byl závazný rozsudek vydaný ve sporu o určení neplatnosti právního jednání spočívajícího ve vzdání se pracovního místa ředitelky, jehož účastníky jsou pouze žalobkyně a město Podbořany, neboť jednak ve vztahu k žalobkyni nevykonává veřejnou správu, nýbrž vystupuje v soukromoprávní pozici jejího zaměstnavatele, a dále proto, že nevede žádné řízení, v němž by (jako otázku předběžnou) posuzovala vztahy mezi žalobkyní a městem Podbořany.
33. Odvolací soud se dále, s ohledem na výslovnou námitku žalobkyninu, zabýval otázkou, zda okresní soud nepochybil, pokud žalobkyni dříve, než žalobu pro nedostatek pasivní věcné legitimace zamítl, nepoučil o svém právním názoru o nedostatku věcné legitimace na straně žalovaného. Dospěl však k závěru, že tomu tak není.
34. Podle § 5 o. s. ř. *soudy poskytují účastníkům poučení o jejich procesních právech a povinnostech.*
35. Podle § 43 odst. 1 o. s. ř. *předseda senátu usnesením vyzve účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčité. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést.*
36. Podle § 118a odst. 1 o. s. ř. *ukáže-li se v průběhu jednání, že účastník nevykládá všechny rozhodné skutečnosti nebo že je uvedl neúplně, předseda senátu jej vyzve, aby svá tvrzení doplnil, a poučí jej, o čem má tvrzení doplnit a jaké by byly následky nesplnění této výzvy. Podle odst. 2 téhož ustanovení má-li předseda senátu za to, že včas je možné po právní stránce posoudit jinak než podle účastníkova právního názoru, vyzve účastníka, aby v potřebném rozsahu doplnil vyhlášení rozhodných skutečností; postupuje přitom obdobně podle odstavce 1. Podle odst. 3 citovaného ustanovení zjistí-li předseda senátu v průběhu jednání, že účastník dosud nenavrhá důkazy potřebné k prokázání všech svých sporných tvrzení, vyzve jej, aby tyto důkazy označil bez zbytečného odkladu, a poučí jej o následcích nesplnění této výzvy, podle odst. 4 téhož ustanovení při jednání předseda senátu poskytuje účastníkům poučení též o jiných jejich procesních právech a povinnostech; to neplatí, je-li účastník zastoupen advokátem nebo notářem v rozsahu jeho oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.*
37. Žaloba v projednávané věci obsahovala veškeré zákonem pro takovéto podání požadované náležitosti, zejména v ní byla jako žalovaný jasně, srozumitelně, nezaměnitelně, přesně a určitě, tj. právní formou právnické osoby („město“), názvem („Podbořany“), sídlem („441 01 Podbořany, Mírová 615“) a identifikačním číslem osoby („00265365“), označena existující právnická osoba, která má podle žalobkyniny vůle v řízení vystupovat na straně žalovaného. Žaloba tudíž netrpěla vadou, kterou by bylo na místě odstraňovat postupem podle § 43 odst. 1 o. s. ř. a která by, nebyla-

li by odstraněna, mohla vést k zastavení řízení. Z tohoto důvodu je nepřiléhavý odkaz žalobkyně na judikaturu Ústavního soudu, který dovedl poučovací povinnost podle § 43 odst. 1 o. s. ř. v případech, kdy je jako žalovaný „nepřesně“ označen někdo, nemá způsobilost být účastníkem řízení proto, že nemá právní osobnost, ať už jde o případy, kdy je jako žalovaný označena namísto právnické osoby pouhá její organizační složka (rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 74/94 a I. ÚS 338/97), nebo její orgán (rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 242/98 a IV. ÚS 22/03). Ve všech těchto Ústavním soudem řešených případech spočívala vada žaloby v tom, že v ní byl jako účastník nesprávně označen někdo, kdo účastníkem řízení být nemůže. V nyní projednávané věci však byla jako žalovaný v žalobě označena obec, která je právnickou osobou mající právní osobnost, a která tudíž účastníkem řízení být může (má způsobilost být účastníkem řízení ve smyslu § 19 o. s. ř.)

38. Okresním soudem správně dovozený nedostatek pasivní věcné legitimace samostatně žalovaného města Podbořan má svůj původ nikoli v právu procesním, nýbrž v právu hmotném, při jehož aplikaci nemůže být žaloba podaná pouze proti městu Podbořanům úspěšná. Důsledkem nedostatku pasivní věcné legitimace není zastavení řízení, nýbrž zamítnutí žaloby. Pokud by měl soud poučovat účastníka řízení o hmotném právu, tj. o tom, proti komu může úspěšně uplatnit svůj nárok, poskytl by mu poučení, kterým by založil nerovnost mezi účastníky. To, že poučovací povinnost nelze rozšiřovat tak, aby překračovala rámec poučení o procesních právech a povinnostech účastníků a zasahovala do hmotného práva (tedy právě na poučení v otázce věcné legitimace), opakovaně zdůraznil ve své judikatuře i Ústavní soud, a to např. i v žalobkyni v odvolání citovaném nálezu sp. zn. IV. ÚS 22/03.
39. Poučovací povinnost soudu v otázce věcné legitimace přitom nelze dovodit ani z ustanovení § 5 o. s. ř. ani z ustanovení § 118a o. s. ř. V § 5 o. s. ř. je upravena poučovací povinnost ryze procesního charakteru, která se omezuje na poučení o procesních právech a povinnostech účastníků. Ustanovení § 118a odst. 3 řeší poučovací povinnost ve vztahu k absenci důkazů potřebných k prokázání všech žalobních tvrzení. Ustanovení § 118a odst. 1 a 2 o. s. ř. řeší poučovací povinnost soudu v případě nedostatečného vyličení rozhodujících skutečností, ať již pramení z právního názoru žalobce (§ 118a odst. 1 o. s. ř.), nebo z odlišného právního názoru soudu (§ 118a odst. 2 o. s. ř.). Poučení účastníka řízení postupem podle ustanovení § 118a odst. 2 o. s. ř. ovšem není namístě vždy, když má soud za to, že je věc možno po právní stránce posoudit jinak než podle právního názoru žalobce, nýbrž přichází v úvahu jen tehdy, jestliže možné jiné právní posouzení věci vyžaduje doplnění vyličení rozhodujících skutečností (a navržené důkazy je prokazujících), významných z pohledu skutku, který je předmětem řízení. Smyslem těchto ustanovení je, aby účastníkovi nebyla zamítnuta žaloba proto, že neunesl břemeno tvrzení nebo břemeno důkazní, aniž byl poučen, že takové břemeno má (srov. např. nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 3. října 2006, sp. zn. I. ÚS 212/06). O takový případ se však v projednávané věci nejedná, neboť neunesení břemene důkazního ani neunesení břemene tvrzení důvodem k zamítnutí žaloby nebylo. Z žádného z uvedených ustanovení tudíž nelze dovodit poučovací povinnost soudu o hrozícím neúspěchu účastníka řízení z důvodu nedostatku věcné legitimace žalovaného (srov. též např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 22 Cdo 795/2012, uveřejněný v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod publikačním číslem 27/2014), a to ani v případě, že tento nedostatek pramení z toho, že žalobce nárok neuplatnil vůči všem nerozlučným nositelům hmotněprávní povinnosti, o niž v řízení jde (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2001, sp. zn. 29 Cdo 2494/99, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. Rc 4/2003, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 25. 11. 2010, sp. zn. 30 Cdo 4581/2009, uveřejněný v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod publikačním číslem 13/2010). Ústavní soud sice ve svém nálezu ze dne 20. dubna 2010, sp. zn. II. ÚS 2087/08, výjimečně shledal chybějící poučení ohledně nedostatku pasivní věcné legitimace rozporné s právem na spravedlivý proces, ale v dané věci vzal Ústavní soud v potaz mimořádné okolnosti případu, které se na nyní projednávanou věc nevztahují. V dané věci totiž pochybnost ohledně pasivní věcné legitimace a její následný nedostatek vyplývaly z nejednotné rozhodovací praxe obecných soudů. V nyní posuzované věci však rozhodovací praxe obecných soudů, je, jak již Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

bylo výše (v odst. 17. tohoto odůvodnění) uvedeno, zcela ustálená, a proto bylo na žalobkyni, aby závěrů soudní praxe dbala. Okresní soud přitom v daném případě nebyl povinen poskytnout žalobkyni ani ryze obecné poučení o tom, že může navrhnout přistoupení dalšího účastníka do řízení na straně žalovaného (nezahrnující poučení o otázkách věcné legitimace), a to s ohledem na ustanovení § 118a odst. 4 o. s. ř., neboť žalobkyně byla v celém řízení zastoupena advokátem, u něhož se znalost procesních možností předpokládá.

40. Správným shledal odvolací soud i závislý výrok o nákladech řízení, který je výrazem toho, že v řízení před soudem prvního stupně byl ve věci samé plně úspěšným žalovaný (§ 142 odst. 1 o. s. ř.) a pokud jde o část žalobou uplatněného nároku, v níž bylo řízení zastaveno, pak z procesního hlediska toto zastavení řízení zavinila žalobkyně, která vzala žalobu zpět nikoli pro chování žalovaného (§ 146 odst. 2 věta první; věta druhá o. s. ř. *arg. a contrario*). Pochybení odvolací soud neshledal ani při určení výše nákladů žalovaným účelně v řízení vynaložených, jak již bylo svrchu (v odst. 4. tohoto odůvodnění) shrnuto, a jelikož jeho nesprávnost nebyla žádnou ze stran sporu zvláště namítána, lze v tomto směru na odůvodnění přezkoumávaného rozsudku odkázat.
41. Okresní soud přitom nepochybil, když za použití § 150 o. s. ř. náhradu těchto nákladů účelně vynaložených k bránění práva v tomto řízení žalovanému zčásti (z jedné poloviny) nepřiznal. Podle uvedeného ustanovení tak lze učinit, *jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele*. Podle soudní praxe lze takovéto důvody shledat v poměrech účastníků a v okolnostech případu. I odvolací soud je toho názoru, že jak poměry účastníků, tak i okolnosti případu, k nimž okresní soud provedl rozsáhlé dokazování nad rámec zjištění potřebných pro rozhodnutí ve věci samé, v daném případě částečné nepřiznání náhrady nákladů řízení úspěšnému žalovanému odůvodňují. Žalobkyně je ve stavu insolvence, její majetkové poměry jsou tudíž natolik nepříznivé, že není schopna plně uspokojit své věřitele, naproti tomu žalovaný je běžně fungujícím městem, tj. veřejnoprávní korporací, která plně disponuje svým majetkem a jejíž provoz je financován z daňových a jiných veřejných zdrojů. Byť se s ohledem na nedostatek pasivní věcné legitimace soudy v projednávané věci nemohou zabývat meritem věci, tj. otázkou, zda se žalobkyně platně vzdala funkce ředitelky Mateřské školy Podbořany, je i podle názoru odvolacího soudu při rozhodování o náhradě nákladů řízení možno zohlednit okolnosti, za nichž toto své právní jednání učinila. Žalobkyně takto právně jednala za situace, kdy proti ní bylo právě ze strany žalovaného argumentováno výsledky kontroly, kterou na objednávku žalovaného provedla k tomu neoprávněná soukromá auditorská firma, namísto k provádění takovéto kontroly povolaných zaměstnanců orgánu veřejné správy, přičemž v trestním řízení, vedeném proti žalobkyni rovněž z podnětu žalovaného, byla žalobkyně zproštěna obžaloby, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byla žalobkyně stíhána a jímž měla být podle názoru žalovaného poškozena Mateřská škola Podbořany.
42. Okresní soud nepochybil ani v tom, že zohlednil neutěšené majetkové poměry žalobkynin i v rozhodnutí o lhůtě k splnění povinnosti k náhradě nákladů řízení (povolením splátek).
43. Úspěch obou stran sporu v odvolacím řízení byl toliko částečný, avšak žalovaný měl neúspěch pouze v poměrně nepatrné části (ve věci samé byl úspěšný zcela, a částečně neúspěšný byl jen pokud jde o náklady řízení, přičemž jeho neúspěch byl důsledkem aplikace ustanovení § 150 o. s. ř., které je ustanovením s relativně neurčitou hypotézou, a tudíž otázka, zda a v jakém rozsahu jsou dány podmínky pro nepřiznání náhrady nákladů řízení úspěšnému účastníku, tu záleží na úvaze soudu), proto odvolací soud za použití § 142 odst. 3 o. s. ř. přiznal úspěšnějšímu žalovanému plnou náhradu nákladů řízení, když v této fázi řízení již neshledal prostor pro aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř., neboť žalobkyně již znala důvody zamítnutí její žaloby soudem prvního stupně, a měla tudíž možnost posoudit sílu svých argumentů, kterými s tímto rozhodnutím v odvolání polemizuje, jakož i možné důsledky svého neúspěchu v odvolacím řízení spočívající v povinnosti neúspěšného odvolatele hradit náklady odvolacího řízení.

44. Přiznané náklady odvolacího řízení tvoří náklady právního zastoupení žalovaného sestávající z odměny advokátky za jeden úkon právní služby ve výši 1/2 základní sazby, tj. ve výši 1 250 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 3 písm. a), § 11 odst. 2 písm. c) a. t.], paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 1, 4 a. t.) a náhrada za 21% daň z přidané hodnoty z odměny a náhrad ve výši 325,50 Kč (§ 137 odst. 3 o. s. ř.). S ohledem na majetkové poměry žalobkyně jí odvolací soud za použití § 160 odst. 1 o. s. ř. i tuto náhradu nákladů řízení umožnil zaplatit v přiměřených splátkách, a to pod ztrátou výhody splátek (tj. pokud žalobkyně některou ze stanovených splátek neuhradí, může se žalovaný domáhat zaplacení celé náhrady nákladů řízení najednou).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak; v části týkající se výroku o nákladech řízení však proti němu dovolání přípustné není. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu v Lounech.

Ústí nad Labem 19. prosince 2019

Mgr. Martin Pašek v.r.
předseda senátu